

Temat: Zakładanie przedsiębiorstwa.

Witam Was

1. Poniżej przygotowałam scan książki z tematem zakładanie przedsiębiorstw. Proszę Was przeczytać ten materiał.
2. Wiele osób swoje dorosłe życie wiąże z wykonywaniem pracy zawodowej pod kierownictwem innych ludzi, czyli z rolą pracownika. Inni sami chcą zapracować na sukces, marzą o prowadzeniu własnej działalności gospodarczej i kierowaniu swoją firmą. Urzeczywistnienie tych pragnień nierzadko wymaga wiele wyrzeczeń i ciężkiej pracy, szczególnie w początkowym etapie.
3. Jednym z ważniejszych czynników sukcesu przedsiębiorstwa jest określenie profilu jego działalności, czyli znalezienie pomysłu, który się sprawdzi w praktyce. Wbrew pozorom nie jest to łatwa sprawa, ponieważ należy przeanalizować dużą ilość informacji i rozważyć wiele możliwości. Zalety i wady prowadzenia własnego przedsiębiorstwa.

TAB. 38. ZALETY I WADY PROWADZENIA WŁASNEGO PRZEDSIĘBIORSTWA

Zalety	Wady
<ul style="list-style-type: none">▪ status przedsiębiorcy, a co za tym idzie, satysfakcja ze zbudowania własnej firmy▪ lepsza sytuacja finansowa, gdy przedsiębiorca osiągnie sukces▪ możliwość osiągnięcia ponadprzeciętnych korzyści finansowych▪ pewność zatrudnienia▪ możliwość zatrudniania wybranych współpracowników▪ możliwość dostosowania godzin pracy do własnych potrzeb i dowolność w wyborze sposobu wykonywania pracy▪ niezależność w podejmowaniu decyzji▪ poszerzanie swojej wiedzy▪ rozwijanie umiejętności, które mogą przełożyć się na inne dziedziny życia	<ul style="list-style-type: none">▪ ryzyko niepowodzenia▪ możliwe kłopoty finansowe, szczególnie w pierwszym okresie działalności▪ niepewność „bytu przedsiębiorstwa” związana ze zmieniającą się sytuacją na rynku oraz funkcjonującymi firmami konkurencyjnymi▪ konieczność śledzenia zmian w przepisach prawa i dostosowywania się do nich▪ trudności w zarządzaniu, gdy właściciel nie ma do tego predyspozycji i nie dysponuje odpowiednią wiedzą▪ pełna odpowiedzialność za podejmowane działania wraz z konsekwencjami prawnymi▪ duża ilość czasu poświęcona na pracę w przedsiębiorstwie▪ konieczność prowadzenia dokumentacji przedsiębiorstwa▪ samodzielne rozwiązywanie problemów

4. Największym problemem z którymi musi się uporać początkujący przedsiębiorca, jest pozyskanie środków finansowych na rozpoczęcie działalności.

Wyszukaj z tekstu źródła finansowania działalności gospodarczej lub projektowanego przedsięwzięcia.

5. Wyszukaj z tekstu etapy zakładania własnej działalności gospodarczej.
6. Wymień najczęstsze przyczyny niepowodzeń przedsiębiorstwa.
7. Po przeczytaniu tekstu przedstaw procedurę likwidacji działalności gospodarczej.

4. Zakładanie przedsiębiorstwa

Na tej lekcji dowiesz się: jakie są źródła finansowania przedsiębiorstwa • jakie procedury obowiązują w związku z zakładaniem przedsiębiorstwa oraz jego likwidacją.

Prowadzenie własnego przedsiębiorstwa daje szansę na samorealizację, niezależność i większe dochody w porównaniu z pracą najemną. Nie należy bać się formalności, choć założenie przedsiębiorstwa wymaga poznania przepisów prawa dotyczących jego rejestracji. Za to przede wszystkim trzeba mieć pomysł na biznes i znaleźć źródła jego finansowania.

► Pomysł na biznes

Wpaść na dobry pomysł własnego biznesu to tyle, co zrobić pierwszy i najważniejszy krok do założenia przedsiębiorstwa. W tej koncepcji warto uwzględnić swoje zainteresowania, umiejętności i doświadczenia. Trzeba też uważnie obserwować otaczającą rzeczywistość, np. potrzeby konsumentów. Ważna jest również analiza rynku, na którym przedsiębiorstwo ma funkcjonować. W tym przypadku może pomóc odpowiedź na przynajmniej jedno z trzech pytań: „jak dostarczyć na rynek lepszy produkt od już istniejących?”, „jak dostarczyć ten sam produkt co inne przedsiębiorstwa, lecz taniej?” lub „jak sprzedać istniejący produkt w nowy sposób?”.

Pomysłem na własną działalność może być franczyza, czyli prowadzenie firmy pod cudzym szyldem w zamian za ustalone opłaty. W ten sposób działa m.in. wiele sklepów z odzieżą danej marki.

► Skąd wziąć pieniądze na start?

Założenie przedsiębiorstwa lub rozpoczęcie innego przedsięwzięcia o charakterze społeczno-gospodarczym wymaga pewnych środków finansowych na start. Źródłami ich pozyskania mogą być:

- posiadane oszczędności,
- sprzedaż majątku osobistego, np. samochodu,
- pożyczki lub darowizny od członków rodziny,
- kredyty z banku lub SKOK-u,
- środki z programu rządowego „Wsparcie w starcie” przeznaczone dla absolwentów szkół lub uczelni oraz osób bezrobotnych,
- jednorazowe bezzwrotne dotacje z urzędu pracy (dla osób bezrobotnych),
- dotacje ze środków unijnych,
- środki finansowe z **Polskiego Funduszu Rozwoju** (dla młodych firm),
- **fundusze kapitału zaangażowanego**, inaczej kapitału podwyższonego ryzyka (ang. *venture capital*),
- finansowanie przez tzw. **anioła biznesu** (ang. *business angel*).

Czy wiesz, że...

Jedną z możliwości pozyskania funduszy na realizację przedsięwzięcia społeczno-gospodarczego jest *crowdfunding*. Tak określa się finansowanie społecznościowe polegające na zbiorze środków przez internet. W ten sposób można starać się o wsparcie właściwie każdego przedsięwzięcia, jeśli jest ono zgodne z prawem. Najczęściej tak fundowane są gry, akcesoria dla podróżników oraz gadżety elektroniczne. Przykładem udanego przedsięwzięcia crowdfundingowego jest produkcja urządzenia wykorzystującego technologię wirtualnej rzeczywistości (ang. *virtual reality*) – Oculus. Na jego realizację zebrano ponad 2,4 mln dolarów.

Wybrane źródła finansowania przedsiębiorstwa

Początkujący przedsiębiorcy zawsze w pierwszej kolejności angażują w rozwój przedsiębiorstwa środki własne, np. oszczędności. Jednak często potrzeby przekraczają ich możliwości. Jest to moment, kiedy muszą sięgnąć po inne źródła finansowania.

Anioły biznesu

Anioły biznesu to osoby prywatne, które inwestują kapitał w dobrze rokujące przedsiębiorstwa, głównie będące we wczesnej fazie rozwoju. Poza pomocą finansową, za którą z reguły otrzymują mniejszościowy pakiet udziałów, służą firmom pomocą merytoryczną, tj. dzielą się wiedzą, doświadczeniem i kontaktami.

◀ Anioły biznesu z reguły inwestują po kilku w jedno przedsięwzięcie. Preferują dofinansowywanie start-upów związanych z technologiami informacyjno-komunikacyjnymi.

Fundusze *venture capital*

Fundusze *venture capital* oferują pomoc małym, ale już prężnie funkcjonującym przedsiębiorstwom, które potrzebują wyższego (niż uzyskałyby od aniołów biznesu) dofinansowania swoich innowacyjnych projektów. W zamian stają się współwłaścicielami firm (otrzymują większość udziałów).

Zazwyczaj fundusze *venture capital* gwarantują sobie wpływ na strategiczne decyzje w przedsiębiorstwie. Często oznacza to oddanie inwestorowi kontroli nad firmą. ▶

Kredyty z banku lub SKOK-u

Środki finansowe z banku lub SKOK-u to jedno z najczęstszych źródeł finansowania przedsiębiorstwa. Jednak ich uzyskanie może być trudne. Wiąże się bowiem ze spełnieniem wielu warunków, np. zabezpieczenia kredytu czy małego ryzyka niepowodzenia przedsięwzięcia. Dodatkowo kwota kredytu w przypadku początkujących przedsiębiorców z reguły jest niewielka.

◀ Przed podpisaniem umowy kredytowej należy ją dokładnie przeczytać i zwrócić uwagę na ewentualne dodatkowe koszty związane z kredytem, np. usługi wirtualnego biura księgowego.

Powiatowe urzędy pracy

W powiatowych urzędach pracy osoby bezrobotne chcące rozpocząć działalność gospodarczą mogą liczyć na jednorazową bezzwrotną dotację. Jeśli jednak przedsiębiorca wykorzysta dotację niezgodnie ze złożonym wnioskiem lub będzie prowadzić działalność krócej niż rok, musi zwrócić otrzymaną kwotę wraz z odsetkami.

Dotacja z PUP-ów jest wypłacana z góry. Oznacza to, że nie ma konieczności ponoszenia pierwszych wydatków, np. na zakup potrzebnych narzędzi, z własnej kieszeni. ▶

► Rejestracja działalności gospodarczej

Po wyborze profilu działalności i formy organizacyjno-prawnej przedsiębiorstwa (dostosowanej do charakteru własności i rozmiaru prowadzonej działalności) należy dokonać **rejestracji działalności gospodarczej**. Przedsiębiorca dokonuje tego w **Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej** – CEIDG (osoby fizyczne, wspólnicy spółki cywilnej) bądź w **Krajowym Rejestrze Sądowym** – KRS (osoby prawne, inne jednostki organizacyjne). W przypadku CEIDG oraz wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki jawnej i spółki komandytowej rejestracja może odbyć się elektronicznie.

Czy wiesz, że...

Drobną działalność zarobkową od 2018 r. można wykonywać bez rejestracji działalności gospodarczej. Według *Prawa przedsiębiorców* działalnością gospodarczą nie jest bowiem działalność wykonywana przez osobę fizyczną, której przychód z tej działalności w żadnym miesiącu nie przekracza 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia (1125 zł w 2019 r.) i która w okresie ostatnich 60 miesięcy nie wykonywała działalności gospodarczej.

► Inkubatory przedsiębiorczości

Osoby, które mają problemy z formalnościami związanymi z rozpoczęciem działalności gospodarczej mogą liczyć na pomoc tzw. **inkubatorów przedsiębiorczości**. Są to instytucje, których głównym celem jest szeroko rozumiana pomoc dla nowych firm. Przyszli przedsiębiorcy w zamian za niewielkie opłaty (ok. 200–300 zł miesięcznie) mogą liczyć m.in. na kompleksową obsługę administracyjno-biurową, porady prawne oraz wsparcie w pozyskiwaniu środków finansowych. Z reguły taka pomoc trwa od dwóch do pięciu lat. Studentom i absolwentom uczelni wyższych pomagają specjalne akademickie inkubatory biznesu.

Inkubatory, jak np. Gdański Inkubator Przedsiębiorczości, zazwyczaj mają do dyspozycji dużą powierzchnię biurową, którą wynajmują nowo powstającym przedsiębiorstwom na preferencyjnych warunkach.

Czy wiesz, że...

Inkubatory przedsiębiorczości mogą używać młodym przedsiębiorcom własnej osobowości prawnej. Dzięki temu można realizować swój pomysł na biznes bez rejestrowania przedsiębiorstwa. Nie trzeba też odprowadzać składek ZUS i podatku dochodowego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Znacznie obniża to koszty prowadzenia firmy, szczególnie w pierwszych latach działalności.

► Akceleratory biznesu

Dla już istniejących przedsiębiorstw, które mają konkretny pomysł na biznes i znajdują się jeszcze w tzw. fazie załóżkowej, może być przydatny **akcelerator biznesu**. W tym wypadku pomoc jest z reguły krótsza niż w inkubatorach przedsiębiorczości, ale bardziej intensywna i raczej nastawiona na innowacyjne pomysły. Dlatego kieruje się ją głównie do start-upów. Dodatkowo, oprócz wsparcia administracyjno-biurowego, a często też materialnego, przedsiębiorca otrzymuje pomoc merytoryczną przy wprowadzaniu produktu lub usługi na rynek. Akceleratory są więc przeznaczone dla osób na dalszym etapie tworzenia biznesu niż w przypadku inkubatorów.

Warto zajrzeć!
<https://www.startup.pfr.pl/>

Jak założyć jednoosobowe przedsiębiorstwo?

Jeśli wpadniesz na pomysł na biznes, przeanalizujesz już wszystkie „za” i „przeciw” i zdecydujesz się na podjęcie własnej działalności gospodarczej, musisz dokonać jej rejestracji. Najłatwiej i najszybciej zostać przedsiębiorcą jednoosobowym. W tym wypadku działalność zarejestrujesz w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Musisz złożyć tam zintegrowany wniosek o wpis do ewidencji działalności gospodarczej. W pewnych wypadkach dopełnienie formalności związanych z założeniem firmy będzie wymagało odwiedzenia kilku innych urzędów.

Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej

- Jako osoba fizyczna złożysz wniosek CEIDG-1 przez stronę internetową www.ceidg.gov.pl.
- Wniosek CEIDG-1 jest jednocześnie:
 - wnioskiem o wpis do Krajowego Rejestru Urzędowego Podmiotów Gospodarki Narodowej REGON,
 - zgłoszeniem identyfikacyjnym albo aktualizacyjnym (numer NIP nadawany przez urząd skarbowy),
 - zgłoszeniem płatnika składek ubezpieczeniowych do ZUS-u lub KRUS-u,
 - oświadczeniem o wyborze formy opodatkowania.
- Jeśli zamierzasz być od razu płatnikiem podatku VAT, możesz jednocześnie złożyć zgłoszenie rejestracyjne VAT-R.

Punkt usługowy

- Aby podjąć dalsze działania związane z uruchomieniem działalności gospodarczej, musisz wyrobić pieczętkę. Na przykład niektóre banki wymagają jej do założenia rachunku bankowego.
- Pieczętka firmowa będzie przydatna do udokumentowania transakcji zawieranych między Twoją firmą a jej kontrahentami, potwierdzania dokumentów urzędowych czy zatwierdzania operacji bankowych.
- Na pieczętkach najczęściej umieszcza się:
 - nazwę firmy,
 - dane teleadresowe,
 - numer NIP.

Bank

- Przepisy prawa nie nakładają na przedsiębiorców bezpośredniego obowiązku posiadania konta firmowego. Wymieniają jednak transakcje, które mogą być przeprowadzane jedynie za jego pośrednictwem. Są to:
 - wszystkie transakcje, których jednorazowa wartość przekracza 15 tys. zł,
 - transakcje, w których stroną jest inny przedsiębiorca,
 - przelewy z tytułu podatków i składek na ZUS.

1

Zgłoszenie rozpoczęcia indywidualnej działalności gospodarczej

2

Wyrobienie pieczętki firmowej

3

Założenie konta firmowego

? Który z elementów procedury rejestracji działalności gospodarczej jest najbardziej skomplikowany? Do kogo zwrócisz się o pomoc w tej kwestii?

Urząd skarbowy

- Jeśli chcesz lub musisz zostać płatnikiem podatku **VAT**, złóż zgłoszenie rejestracyjne **VAT-R** (jeśli nie zostało to przez Ciebie wykonane podczas rejestracji działalności gospodarczej). Musisz się zarejestrować przed dokonaniem pierwszej czynności podlegającej opodatkowaniu podatkiem VAT.
- Urząd potwierdzi Twoje zgłoszenie przez wydanie w tej sprawie decyzji administracyjnej (**VAT-5**).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

- W terminie siedmiu dni od rozpoczęcia działalności gospodarczej musisz dokonać zgłoszenia do odpowiednich ubezpieczeń społecznych.
- Jeżeli ubezpieczenie będzie przysługiwać Ci jedynie z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, złóż formularz ZUS ZUA.
- Musisz też zgłosić wszystkich pracowników do ubezpieczenia (w ciągu siedmiu dni od chwili ich zatrudnienia).

Organ koncesyjny

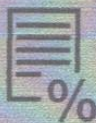
- Działalność gospodarczą możesz podjąć już w dniu złożenia wniosku do CEIDG.
- Tej zasady nie stosuje się, jeśli prowadzenie danej działalności gospodarczej wymaga uzyskania **koncesji, zezwolenia** albo **wpisu do rejestru działalności regulowanej**. Obowiązki te dotyczą ponad 80 różnych rodzajów działalności gospodarczej, np. świadczenia usług turystycznych.

Urząd skarbowy i poczta

- Przy niektórych rodzajach działalności, jeśli zamierzasz sprzedawać towary lub usługi konsumentom, musisz zakupić **kasę fiskalną** i zarejestrować ją w urzędzie skarbowym.
- Jeśli na potrzeby działalności gospodarczej wykorzystujesz **odbiornik radiowy lub telewizyjny**, musisz go zarejestrować i opłacić **abonament**. Rejestracji dokonasz na poczcie lub przez internet.

4

Rejestracja VAT

5

Zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych

6

Uzyskanie koncesji lub zezwolenia (w określonych wypadkach)

7

Rejestracja kasy fiskalnej i odbiornika radiowego lub telewizyjnego

„Piczowanie”, czyli zdobywanie anioła biznesu

By przekonać do inwestycji aniołów biznesu, start-upowcy często muszą przedstawić im prezentację swojego pomysłu. Określa się ją jako „piczowanie” (ang. *pitch* – zdobywać). Jest to słowo pochodzące od *elevator pitch*, czyli krótkiej prezentacji w windzie. Wzięło się stąd, że młodzi ludzie próbowali porozmawiać z dużymi przedsiębiorcami, ale zdawali sobie sprawę z ich braku czasu. Dlatego podczas jednej jazdy windą w biurowcu starali się przekonać inwestorów do wsparcia swojego pomysłu lub choćby umówienia się na spotkanie.

Współcześnie dofinansowanie od aniołów biznesu zdobywa się najczęściej podczas specjalnie organizowanych sesji prezentacji przedsięwzięć.

► Od czego zależą sukces i niepowodzenie przedsiębiorstwa?

Sukces firmy w dużym stopniu zależy od dobrego pomysłu, wytrwałej pracy właścicieli i pracowników, a nieraz od odrobiny szczęścia. Nie można jednak zapominać o innych ważnych czynnikach warunkujących sprawne funkcjonowanie przedsiębiorstwa i osiągnięcie zysków, np.:

- umiejętności rozwiązywania problemów i skutecznego zarządzania ludźmi opartego na koncepcji przywództwa,
- zdolności oszacowania ryzyka,
- efektywnym wykorzystywaniu środków produkcji,
- innowacyjności,
- szybkości i elastyczności działania,
- umiejętności wykorzystywania szans rynkowych.

Nie wszyscy przedsiębiorcy radzą sobie z wyzwaniami, które wiążą się z prowadzeniem działalności gospodarczej. Niepowodzenie przedsiębiorstwa może wynikać z wielu przyczyn, zarówno tkwiących wewnątrz firmy, jak i wynikających z jej otoczenia.

Najczęściej porażka firmy wynika z takich powodów jak:

- niewłaściwe zarządzanie,
- zły dobór pracowników,
- niewystarczający kapitał na start lub kapitał obrotowy,
- kryzys bądź dekonstrukcja gospodarcza,
- duża zmienność kursów walut,
- presja konkurencyjna ze strony innych przedsiębiorstw.

► Likwidacja działalności gospodarczej

Niektórzy po osiągnięciu sukcesu rynkowego przedsiębiorstwa, którego są właścicielem, decydują się na jego sprzedaż. Jeszcze inni zamykają firmę, ponieważ nie przynosi ona spodziewanych zysków lub staje się niewypłacalna. W obu sytuacjach zachodzi konieczność **likwidacji działalności gospodarczej**. W wypadku osób prawnych prowadzi ona do utraty osobowości prawnej. Likwidacja może nastąpić przez:

- ogłoszenie upadłości,
- zakończenie działalności gospodarczej.

Podstawą **ogłoszenia upadłości** na wniosek dłużnika jest niewypłacalność przedsiębiorstwa, czyli niewykonywanie zobowiązań, a w wypadku osoby prawnej – istnienie zobowiązań przekraczających wartość majątku, nawet jeśli są spłacane na bieżąco.

Oprócz **dłużnika** wniosek o ogłoszenie upadłości może zgłosić też **wierzyciel**. Powinien on uprawdopodobnić swoją wiarygodność (np. przedstawić kopie niezapłaconych faktur). W przeciwnym razie taki wniosek traktuje się jako złożony w złej wierze (np. w celu podważenia wiarygodności firmy) i nakłada na wnioskodawcę karę wynikającą z *Kodeksu karnego*. Wniosek o upadłość składa się do wydziału gospodarczego sądu rejonowego.

Po podjęciu decyzji o **zakończeniu działalności gospodarczej** przedsiębiorca (jednoosobowa firma lub wspólnik spółki cywilnej) musi oprócz sporządzenia spisu z natury (czyli spisu majątku) i rozliczenia podatku dochodowego oraz VAT-u wypełnić **wniosek CEIDG-1**. Jest on jednocześnie wnioskiem o wykreślenie działalności z CEIDG, urzędu skarbowego, urzędu statystycznego oraz ZUS-u lub KRUS-u. Przedsiębiorca musi złożyć powyższy wniosek w terminie siedmiu dni od dnia zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej. W przypadku spółek handlowych należy wyrejestrować przedsiębiorstwo z Krajowego Rejestru Sądowego.

Warto zajrzeć!
<https://www.ceidg.gov.pl>

Aby zakończyć działalność gospodarczą, nie wystarczy zaprzestać sprzedaży towarów lub świadczenia usług. Niezbędne jest również dopełnienie wszystkich formalności.

Przedsiębiorca może zawiesić działalność także czasowo, np. gdy prowadzi sezonowy biznes lub tymczasowo nie uzyskuje przychodów umożliwiających uzyskanie satysfakcjonujących zysków. W trakcie **czasowego zawieszenia działalności gospodarczej** nie jest m.in. zobowiązany do płacenia składek na ubezpieczenie społeczne. W przypadku indywidualnej działalności gospodarczej jej zawieszenie także składa się na formularzu CEIDG-1.

Czy wiesz, że...

Syndyk to osoba wyznaczona przez sąd do zarządzania masą upadłości, czyli majątkiem podmiotu gospodarczego lub instytucji, które zostały postawione w stan upadłości w celu zaspokojenia roszczeń wierzycieli (przeprowadzenia postępowania upadłościowego). Syndyk ustala listę wierzycieli oraz dokonuje podziału sumy uzyskanej z likwidacji aktywów.